

Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali
Oppimateriaali elokuvaan

ARON VARTIJA

Teemat: salametsästys, järjestäytynyt rikollisuus, oikeudentaju

Elokuva on osa Tienhaarassa-lyhytelokuvapakettia, jota suositellaan yli 16-vuotiaille.

Oppimateriaalin on laatinut Erica Mentula.

Opettajalle:

Tietoa Saiga-antiloopeista ja salametsästyksestä

MTV:n uutinen vuodelta 2021: *Äärimmäisen uhanalaisen Saiga-antiloopin kanta alkaa elpyä – määrä tuplaantunut parissa vuodessa Kazakstanissa*

”Harvinaisten Saiga-antilooppien määrä Kazakstanissa on yli kaksinkertaistunut vuodesta 2019. Saigojen määrä on noussut 334 000:sta nykyiseen 842 000:een, kertoo BBC. Eläimen pelättiin kuolevan sukupuuttoon vuoden 2015 joukkokuolemien jälkeen. Silloin satojatuhansia eläimiä menehtyi muutamassa viikossa. Vuonna 2018 tutkijat arvioivat joukkokuolemien johtuneen bakteeritartunnasta.

Kanta on alkanut elpyä paikallisen ja kansainvälisen suojelutyön ja Kazakstanin salametsästyksen vastaisen työn ansiosta.

Lajin luontainen sitkeys on auttanut myös kannan elpymisessä, sanoo Albert Salemgareyev Kazakstanin luonnon monimuotoisuuden puolesta toimivasta yhdistyksestä.

– Saiga-antiloopit synnyttävät joka vuosi kaksoset, mikä auttaa lajia elpymään nopeasti, Salemgareyev sanoo BBC:lle.

Vaikka laji on elpymässä nopeasti, ollaan vielä kaukana neuvostoajoista, jolloin Saigojen määrän arvioitiin liikkuvan miljoonissa.”

Koko teksti: <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/aarimmaisen-uhanalaisen-saiga-antiloopin-kanta-alkaa-elpya-maara-tuplaantunut-parissa-vuodessa-kazakstanissa/8184006#gs.dbisv9>

The Department of Biology at Oxford University -artikkeli vuodelta 2023: *Conservation Triumph: Saiga antelope reclassified from Critically Endangered to Near Threatened on IUCN Red List*

”Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton Punaisen kirjan mukaan saiga-antilooppi on edistynyt äärimmäisen uhanalaisesta lajista silmälläpidettäväksi lajiksi kansallisen ja kansainvälisen ympäristönsuojelun ansiosta.”

(Punainen kirja on Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton raportti, johon kootaan tiedot eliölajien uhanalaisuudesta ja uhanalaisuusluokituksista.)

(Uhanalaisuusluokat vähiten uhanalaisesta eniten uhanalaiseihin ovat 1) elinvoimainen laji, 2) silmälläpidettävä laji, 3) vaarantunut laji, 4) erittäin uhanalainen laji ja 5) äärimmäisen uhanalainen laji)

Koko teksti: <https://www.biology.ox.ac.uk/article/conservation-triumph-saiga-antelope-reclassified-from-critically-endangered-to-near-threaten>

WWF:n tietopaketti salametsästyksestä: *Illegal Wildlife Trade*

Villieläinrikollisuus on iso bisnes. Vaaralliset kansainväliset verkostot ylläpitävät villieläinten ja eläinten osien kuljetusta laittomien huumeiden ja aseiden kuljetuksen tapaan. On lähes mahdotonta saada luotettavia lukuja laittoman villieläinkaupan rahallisesta arvosta. Sen kuitenkin arvioidaan nousevan miljardeihin dollareihin.

Joitain esimerkkejä laittomasta villieläinten kaupasta tunnetaan, kuten norsujen salametsästyksen norsunluun ja tiikerien metsästyksen nahkan ja luiden vuoksi. Kuitenkin lukemattomia muita lajeja ylläpidetään samalla tavalla, merikilpikonnan puutavaraan. Kaikki villieläinten kauppa ei ole laitonta. Kymmenien tuhansien lajien luonnonvaraisia kasveja ja eläimiä pyydetään tai korjataan luonnosta ja myydään laillisesti ruoaksi, lemmikkieläimiksi, koristekasveiksi, nahaksi, turistikoristeiksi ja lääkkeiksi. Villieläinkauppa kärjistyy kriisiksi, kun yhä suurempi osa siitä on laitonta ja kestänytöntä, mikä uhkaa suoraan monien lajien selviytymistä luonnossa.

Koko teksti: <https://www.worldwildlife.org/threats/illegal-wildlife-trade>

Kysymyksiä

Vastauksia voi pohtia itsenäisesti, pienryhmissä tai luokan kesken.

1. Mikä oli elokuvan lopun sanoma?
2. Mitä luulet, että tapahtui elokuvan lopun jälkeen?
3. Miten Asyrin ja Zharasin asenteet työtään kohtaan erosivat toisistaan? Miksi näin voisi olla?
4. Kumpi toimi salakuljettajien kohtaamisessa mielestäsi oikealla tavalla, ja miksi?
5. Mitä muita uhanalaisia eläimiä kuin saiga-antilooppeja salametsästetään, ja miksi? Onko Suomessa koskaan ollut salametsästystä?
esim. elefantit norsunluun vuoksi, tiikerit nahkojen ja luiden takia, sarvikuonot sarviensa vuoksi jne.
Suomessa on ilmennyt susien salametsästystä ja susikannan huolestuttavaa pienenemistä
6. Mikä aiheuttaa salametsästystä?
kysyntä: sarvikuonon sarvet, norsunluu ja tiikeristä saatavat tuotteet saavat edelleen korkeita hintoja kuluttajien keskuudessa, erityisesti Aasiassa

suojelun puute: korruptio, hampaattomat lait, heikot oikeussysteemit ja kevyet rangaistukset

korkeat voittomarginaalit: alhaiset riskit ja korkeat voitot, raha

7. Mitä seurauksia salametsästyksellä on?

elinkeinojen muutokset: kehitysmaissa usein köyhimmät yhteisöt pitävät paikallista luontoa tärkeänä voimavarana ja voivat olla jopa riippuvaisia luonnonvaraisista eläimistä proteiinin saamiseksi

luonnon keskeytys: liikametsästyksellä on samoja haittoja kuin vaikkapa liikakalastuksella

haitalliset vieraslajit: villieläinkauppiaat ja -ostajat tuovat tietoisesti alueille vierasperäisiä lajeja, jotka syövät elintilaa kotoperäisiltä lajeilta tai saalistavat niitä

muiden kuin kohdelajien satunnainen ampuminen

vaarantunut turvallisuus: laitonta villieläinkauppaa harjoittavat rikollisverkot, joilla on laaja kansainvälinen ulottuvuus

8. Millä keinoin salametsästystä on mahdollista estää?